

PAŽYMA
DĖL VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

Nr.

Vilnius

Ataskaitos teikėjas: Valstybinė energetikos reguliavimo taryba

Ataskaitos tikslas: pristatyti Vyriausybei 2022 metų VERT veiklos rezultatus.

Vyriausybei VERT metinę veiklos ataskaitą teikia vadovaudamasi Energetikos įstatymo 8 straipsnio 13 dalimi.

Pagrindiniai reguliuojamų sektorių rodikliai:

2022 m. dėl VERT sprendimų kainodaros srityje **vartotojai sutaupė 146 mln. eurų**: iš jų elektros sektoriuje – 133,2 mln., dujų – 16,96 mln., šilumos sektoriuje – 3,51 mln. eurų. Taip pat šiuo metu jau surinkta apie **20 mln. eurų** elektros energijos gamintojų pajamų perviršio.

2022 m. visų reguliuojamų sektorių **investicijos** sudarė **561.7 mln. eurų**, (palyginti su 2021 m. didėjo 43 proc.) **pajamos – 6,454 mlrd. Eur mln. eurų** (palyginti su 2021 m. didėjo 153,15 proc., didžiausioji dalis – gamtinių dujų sektoriaus).

Bendra informacija.

- **Elektros energetikos** sektoriuje VERT reguliavimą taiko **8733** ūkio subjektų (įskaitant elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojus) atžvilgiu, **gamtinių dujų** sektoriuje – **54**, **šilumos** sektoriuje – **69**, geriamojo **vandens** tiekimo ir **nuotekų** tvarkymo sektoriuje – **75. Iš viso 8931 subjektai.**
- 2022 m. VERT priėmė **859** sprendimus dėl leidimų veiklai ir plėtrai.
- 2022 m. atlikta **6379** įmonių patikrinimų, nustatyta **1343** pažeidimų.
- VERT yra įtraukta į **64** bylos teismuose vykstančių bylų nagrinėjimą.

Rezultatai 2022 m.:

- Veikianti kompensacijų schema elektros ir gamtinių dujų buitiniams vartotojams
- Sudarytos sąlygos jūrinio vėjo konkursams
- Vartotojams palankus nepriklausomų elektros tiekėjų veiklos reglamentavimas
- Renkamos elektros energijos gamintojų pelno perviršio lėšos
- Dar labiau sumažinti SGD išlaikymo kaštai
- Dvigubai išaugęs gaminančių vartotojų skaičius lyginant su 2021 m.

Svarbiausi VERT darbai 2022 m.:

1. Suderino UAB „Energy Cells“ 200 MW elektros energijos kaupimo įrenginių investicinį projektą, kurio bendra vertė sudaro apie 100 mln. eurų.
2. Suteikė AB „Litgrid“ leidimą naudoti 1 MW, 1 MWh energijos kaupimo įrenginių sistemą.
3. Užtikrino reguliuojamų kainų kompensacijų pritaikymą vartotojams.
4. Parengė nepriklausomų elektros energijos tiekėjų veiklos priežiūros tvarką.
5. Patvirtino Jūrinio vėjo projektų konkursų organizavimo ir leidimų plėtrai ir eksploatacijai išdavimo tvarkos aprašą.
6. Suderino AB „Energinės skirstymo operatorius“ projekto „Išmaniosios elektros energijos apskaitos diegimas Lietuvoje“ stebėsenos ir kontrolės sistemos taisykles.
7. Patvirtino pajamų perviršio metodiką.

8. Patvirtino tarpsisteminių jungčių pralaidumo nustatymo ir paskirstymo su trečiosiomis šalimis metodiką, kurioje nustatyti tarpsisteminių jungčių pralaidumų su trečiosiomis šalimis skaičiavimų principai (kai dėl ekstremalios geopolitinės situacijos Baltijos šalių operatoriai, siekdami užtikrinti Baltijos energetikos sistemų dažnio stabilumą, 2022 m. kovo 3 d. susitarė apriboti prekybą iš trečiųjų šalių iki 300 MW).
9. Perskaičiuota SGD terminalo saugumo dedamoji nuo 2022 m. gegužės 1 d. 102,98 Eur/(MWh/parą/metus) t. y. -59,27 proc. mažesnė, nei galiojo nuo 2022 m. sausio 1 d.
10. Nustatė SGD terminalo lėšų surinkimo ir išmokėjimo tvarką, kai VERT sprendimu nustatytas GD tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos (Saugumo dedamoji) dydis yra lygus nuliui (atliktas tvarkos aprašo pakeitimas).
11. Patvirtino Šilumos kainų nustatymo metodikos pakeitimus, kuriais sudaryta galimybė šilumos tiekėjams perskaičiuojant šilumos kainas įvertinus sparčiai didėjančią infliaciją, nelaukiant šilumos kainų galiojimo periodo pabaigos, sumažinti galutinę vartotojams taikomą šilumos kainą, pasidengti patirtas elektros įsigijimo sąnaudas (galimybė šilumos tiekėjui susibalansuoti piniginius srautus, išvengiant skolinimosi ir neigiamų finansinių rodiklių).

Dalykinio vertimo išvada: siūlytina klausimą svarstyti Vyriausybės pasitarime ir atsižvelgti į VERT pristatytą informaciją.

Grupės patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė